Program Usług Społecznych w Gminie Dopiewo na lata 2027-2030

Centrum Usług Społecznych w Dopiewie

Jesteś w naszym centrum!

Centrum Usług Społecznych w Dopiewie

ul. Konarzewska 12, 62-070 Dopiewo

tel. (61) 8148020

www.cusdopiewo.pl

cus@cusdopiewo.pl

Spis treści

Wprowadzenie....3

§ 1. Definicje 3

§ 2. Nazwa i cel Programu 6

§ 3. Okres realizacji Programu 7

§ 4. Opis potrzeb uzasadniających realizację Programu 7

§ 5. Charakterystyka i przewidywana liczba osób objętych programem.... 13

§ 6. Określenie usług społecznych oferowanych w Programie....14

§ 7. Warunki i tryb kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w Programie oraz sposób dokumentowania spełnienia warunków do zakwalifikowania do korzystania z usług społecznych....22

§ 8. Wysokość opłat za usługi społeczne.... 24

§ 9. Dane osobowe niezbędne do kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystaniaz usług społecznych 24

§ 10. Organizacja Programu w tym etapy jego realizacji 26

§ 11. Sposób monitorowania i oceny Programu oraz mierniki efektywności jego realizacji 29

§ 12. Budżet Programu ora źródła jego finansowania....33

Postanowienia końcowe....34

Wprowadzenie

Aby zapewnić mieszkańcom Gminy Dopiewo dostęp do zintegrowanych usług społecznych,
na mocy Uchwały Rady Gminy Dopiewo z dnia 23.10.2023r nr LXI/807/23 przekształcono z dniem 01.01.2024 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Dopiewie w Centrum Usług Społecznych w Dopiewie.

Centrum usług społecznych - to jednostka organizacyjna gminy i instytucja lokalnej polityki społecznej, której nadrzędnym celem działalności jest integracja, rozwój i poszerzenie dostępności usług społecznych, tak by stanowiły one odpowiedź na konkretne potrzeby mieszkańców.

Dokumentem określającym usługi społeczne realizowane przez Centrum Usług Społecznych wynikające z rozeznania potrzeb społeczności lokalnej Gminy – jako wspólnoty samorządowej jest Program Usług Społecznych.

Zgodnie z Ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (t.j. Dz. U. z 2026, poz. 165 z późn. zm.), „rada gminy może przyjąć w drodze uchwały, program usług społecznych, określający usługi społeczne wynikające z potrzeb wspólnoty samorządowej". Opracowanie, przyjęcie przez Radę a następnie wdrożenie Programu jest jednym z kluczowych i podstawowych etapów budowania lokalnego systemu usług społecznych, który co do zasady zapewni ogółowi mieszkańców dostęp do kompleksowych usług.

Gmina Dopiewo jest wspólnotą dynamicznie rozwijającą się, w której zmieniają się potrzeby mieszkańców, struktura demograficzna, sposób funkcjonowania rodzin oraz oczekiwania wobec instytucji publicznych.

Odpowiedzią na te zmiany jest rozwijany przez Gminę Dopiewo model lokalnej polityki społecznej, którego ważnym elementem jest Centrum Usług Społecznych w Dopiewie.

Centrum Usług Społecznych nie jest wyłącznie instytucją pomocy społecznej. Jego rolą jest tworzenie i rozwijanie lokalnego systemu usług społecznych odpowiadającego na potrzeby mieszkańców na różnych etapach życia i w różnych sytuacjach życiowych.

Program Usług Społecznych Gminy Dopiewo na lata 2027–2030 stanowi jeden z podstawowych dokumentów organizujących ten system.

Jego celem jest stworzenie otwartego katalogu wszystkich działań realizowanych na rzecz mieszkańców przez Gminę, CUS i lokalnych partnerów. Program określa zasadniczy zakres usług społecznych na lata 2027–2030, a jednocześnie ustanawia ramy dla ich rozwijania, modyfikowania i dostosowywania do zmieniających się potrzeb mieszkańców.

Program należy rozumieć jako element systemu:

CUS dla wszystkich – Jesteś w Naszym Centrum – Od pomocy do włączenia.

System ten łączy działania pomocowe, usługowe, profilaktyczne, aktywizacyjne, integracyjne i środowiskowe, wykorzystując potencjał mieszkańców, instytucji publicznych, organizacji społecznych, podmiotów leczniczych, przedsiębiorców oraz innych podmiotów działających lokalnie.

Podstawa prawna

Program został opracowany w szczególności na podstawie:

1. Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych;
2. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
3. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
4. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
5. Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego;
6. Innych przepisów regulujących realizację poszczególnych usług społecznych;
7. Dokumentów strategicznych i programowych Gminy Dopiewo;
8. Diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej;
9. Obowiązujących programów usług społecznych przyjętych przez Radę Gminy Dopiewo;
10. Programów rządowych, regionalnych i innych programów zewnętrznych, w zakresie, w jakim są one realizowane na terenie Gminy Dopiewo.

Program uwzględnia wymagania określone w rozdziale 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

Wizja

Gmina Dopiewo jest miejscem, w którym mieszkaniec może uzyskać dostęp do potrzebnego wsparcia możliwie blisko swojego miejsca życia, bez względu na wiek, sytuację rodzinną, społeczną czy życiową.

Usługi społeczne są dostępne, powszechne, wysokiej jakości i odpowiadają na rzeczywiste potrzeby mieszkańców.

CUS jest instytucją lokalnej polityki społecznej, która nie tylko reaguje na problemy, ale również wzmacnia samodzielność, aktywność i potencjał mieszkańców.

Misja

Misją Programu jest:

Rozwijanie dostępnego, zintegrowanego i elastycznego systemu usług społecznych, który wspiera mieszkańców Gminy Dopiewo w różnych fazach życia, wzmacnia ich samodzielność, relacje społeczne i aktywność oraz umożliwia przechodzenie od pomocy do włączenia społecznego.

§ 1. Definicje

Usługi społeczne - usługi w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

Mieszkaniec - osoba, której miejscem przebywania z zamiarem stałego pobytu jest gmina Dopiewo.

Osoba korzystająca z usług społecznych - osoba spełniająca kryteria i warunki kwalifikowania, określone w Programie Usług Społecznych, której przyznano prawo do skorzystania z ww. usług.

Wnioskodawca- osoba składająca wniosek o zakwalifikowanie do korzystania z usług społecznych (osoba, która będzie korzystała z usług, przedstawiciel ustawowy, opiekun faktyczny).

Osoba z niepełnosprawnością- osoba, która posiada odpowiednie orzeczenie. Orzeczenie o niepełnosprawności to dokument, który potwierdza, że dana osoba jest niepełnosprawna. Niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do

wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy;

Osoba potrzebująca wsparcia w codziennym funkcjonowaniu - należy przez to rozumieć osobę, która ze względu na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność wymaga opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego.

Zakres usług - działania wynikające z zakresu określonego w art. 2 ustawy z dnia z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

Centrum - oznacza to Centrum Usług Społecznych w Dopiewie

KIPUS- oznacza Koordynatora Indywidualnych Planów Usług Społecznych.

OSL- oznacza Organizowanie Społeczności Lokalnej/ Organizator Społeczności Lokalnej

§ 2. Nazwa i cel Programu

Program Usług Społecznych Gminy Dopiewo na lata 2027–2030

1.Program jest dokumentem strategiczno-operacyjnym określającym ramy realizacji usług społecznych w Gminie Dopiewo w latach 2027–2030, który:

1) określa główne kierunki rozwoju usług społecznych;
2) wskazuje usługi społeczne objęte Programem;
3) określa grupy odbiorców;
4) określa zasady dostępu do usług;
5) określa sposób organizacji, monitorowania i oceny realizacji Programu;
6) wskazuje źródła finansowania;
7) określa relacje pomiędzy niniejszym Programem a innymi programami usług społecznych obowiązującymi na terenie Gminy Dopiewo;
8) tworzy ramy dla rozwijania nowych form realizacji usług;
9) umożliwia dostosowywanie sposobu realizacji usług do zmieniających się potrzeb mieszkańców.

2. Program nie stanowi zamkniętego katalogu wszystkich działań społecznych realizowanych na terenie Gminy Dopiewo.

Jednocześnie określenie w Programie zakresu usług społecznych oznacza, że usługa społeczna, która nie mieści się w określonym w nim zakresie, wymaga odpowiedniego rozszerzenia Programu albo objęcia odrębnym programem usług społecznych.

Zmiana miejsca realizacji usługi, jej harmonogramu, formy organizacyjnej, sposobu dotarcia do mieszkańców, wykonawcy, partnera lub zastosowanie pilotażowej formy realizacji nie stanowi samo w sobie zmiany zakresu Programu, jeżeli dana forma pozostaje w granicach usługi określonej w Programie oraz nie narusza przepisów prawa.

§ 3. Okres realizacji Programu

Realizację Programu przewidziano na okres od 01.01.2027 r.- do 31.12.2030 r.

§ 4. Opis potrzeb Uzasadniających realizację Programu

1. Podstawa diagnostyczna Programu

Program Usług Społecznych Gminy Dopiewo na lata 2027–2030 został opracowany z uwzględnieniem diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych, przeprowadzonej w 2023 roku.

Diagnoza obejmowała zarówno badania ilościowe, jak i jakościowe. Badanie ilościowe przeprowadzono na próbie **700 mieszkańców Gminy Dopiewo**. Badanie jakościowe obejmowało m.in. **22 indywidualne wywiady pogłębione z lokalnymi ekspertami** oraz warsztaty Service Design z przedstawicielami kluczowych grup mieszkańców. Diagnoza potrzeb i potencjału społeczności lokalnej Gminy Dopiewo – raport 2023

2. Diagnoza obejmowała w szczególności:

1) kapitał społeczny i aktywność mieszkańców
2) partycypację i włączanie mieszkańców
3) jakość życia
4) problemy społeczne
5) zasoby i potencjały społeczności lokalnej
6) korzystanie z usług społecznych
7) poziom satysfakcji mieszkańców
8) zapotrzebowanie na usługi społeczne

9) potrzeby poszczególnych grup mieszkańców
10) sposób świadczenia usług
11) kwestie odpłatności
12) współpracę z usługodawcami
13) potencjał organizacji społecznych i innych podmiotów
14) komunikację i dostęp mieszkańców do informacji

Diagnoza stanowi jeden z podstawowych punktów odniesienia przy określaniu zakresu niniejszego Programu.

Jednocześnie wyniki diagnozy z 2023 roku traktowane są jako punkt odniesienia, który będzie uzupełniany o bieżące dane, obserwacje CUS, analizę korzystania z usług, informacje od mieszkańców oraz wyniki monitoringu realizowanych programów.

2. Najważniejsze wyniki diagnozy

Wyniki badania wskazały na wyraźne zapotrzebowanie mieszkańców na rozwój zarówno usług bezpośrednio wspierających mieszkańców, jak i lokalnej infrastruktury społecznej oraz działań wzmacniających aktywność i integrację.

Obszar	**Odsetek wskazań**
tworzenie miejsc spędzania czasu wolnego	**71%**
poszerzenie oferty i zwiększenie dostępu do usług ochrony zdrowia	**68%**
poszerzenie oferty sportowej i rekreacyjnej	**46%**
poszerzenie oferty kulturalnej	**44%**
terapia oraz pomoc psychologiczna i psychiatryczna	**39%**
działania na rzecz partycypacji i aktywności społecznej mieszkańców	**33%**
integracja różnych grup mieszkańców, w tym międzypokoleniowa	**32%**
wspieranie osób i grup doświadczających biedy i ubóstwa	**30%**
zapobieganie przemocy domowej	**30%**

Źródłem danych jest diagnoza przeprowadzona w 2023 roku. Raport diagnostyczny CUS Dopiewo

Wyniki wskazują, że potrzeby mieszkańców nie ograniczają się do tradycyjnie rozumianej pomocy społecznej. Obejmują również zdrowie i dobrostan, rozwój osobisty, relacje społeczne, aktywność, integrację oraz dostęp do miejsc, w których mieszkańcy mogą się spotykać i budować więzi.

3. Zapotrzebowanie na konkretne usługi społeczne.

Badanie wykazało również zainteresowanie konkretnymi formami usług.

Wśród usług, z których mieszkańcy deklarowali gotowość korzystania, znalazły się:

1) mobilny fizjoterapeuta – 41%;
2) rehabilitacja, fizykoterapia i fizjoterapia – 40%;
3) porady prawne – 37%;
4) usługi edukacyjne wspierające szczególnie uzdolnione dzieci i młodzież – 33%;
5) mobilna pielęgniarka – 28%;
6) wsparcie psychologiczne i terapeutyczne dla dorosłych – 26%;
7) wsparcie psychologiczne i terapeutyczne dla dzieci i młodzieży – 26%;
8) klub dla rodzin z dziećmi – 24%;
9) klub młodzieżowy – 22%.

Wyniki te stanowiły ważne uzasadnienie dla rozwijania przez CUS usług zdrowotnych, psychologicznych, rodzinnych, edukacyjnych oraz działań skierowanych do różnych grup mieszkańców.

Jednocześnie należy podkreślić, że badanie dotyczyło deklaracji mieszkańców i odzwierciedlało ich postrzeganie potrzeb w czasie realizacji pomiaru. Nie oznacza to automatycznie, że każda wskazana usługa powinna zostać włączona do niniejszego Programu.

Wyniki diagnozy stanowią podstawę do określenia kierunków rozwoju usług, które następnie podlegają weryfikacji pod kątem kompetencji Gminy, możliwości organizacyjnych, finansowych i prawnych.

4. Grupy mieszkańców wymagające szczególnego uwzględnienia.

Diagnoza wskazała, że usługi społeczne powinny być kierowane do różnych grup mieszkańców, przy zachowaniu zasady możliwie szerokiego dostępu.

Wśród grup wymagających szczególnego uwzględnienia znalazły się:

1) dzieci;
2) młodzież;
3) rodziny z dziećmi;
4) seniorzy;

5) osoby z niepełnosprawnościami i ich rodziny;
6) osoby doświadczające trudności życiowych;
7) osoby doświadczające ubóstwa;
8) osoby i rodziny wymagające wsparcia psychologicznego;
9) osoby doświadczające przemocy domowej;
10) osoby wymagające wsparcia w utrzymaniu samodzielności.

Wnioski te potwierdzają zasadność przyjęcia w niniejszym Programie podejścia opartego na zasadzie **CUS dla wszystkich**, przy jednoczesnym rozwijaniu usług odpowiadających na potrzeby grup o szczególnych potrzebach.

5. Dostępność usług, informacja i bariery w korzystaniu.

Istotnym wynikiem diagnozy było rozpoznanie barier związanych nie tylko z dostępnością samych usług, lecz także z dostępem do informacji.

Jedynie 23% badanych deklarowało, że jest dobrze poinformowanych o lokalnej ofercie usług społecznych, natomiast 40% oceniało poziom swojej wiedzy o dostępnej ofercie negatywnie.

Jednocześnie 23% badanych wskazało brak możliwości przemieszczania się jako barierę w korzystaniu z lokalnej oferty.

Wnioski te uzasadniają rozwijanie modelu usług:

1) możliwie blisko miejsca zamieszkania;
2) realizowanych w różnych częściach Gminy;
3) wykorzystujących istniejącą infrastrukturę lokalną;
4) dostępnych poprzez różne kanały komunikacji;
5) wspieranych przez aktywne docieranie do mieszkańców.

Dostępność usługi należy rozumieć szerzej niż samo jej formalne uruchomienie. Obejmuje ona również wiedzę mieszkańca o możliwości skorzystania z usługi, łatwość zgłoszenia potrzeby, dostępność przestrzenną i komunikacyjną oraz dostosowanie formy usługi do sytuacji mieszkańca.

6. Gotowość mieszkańców do korzystania z usług.

Diagnoza wykazała wysoki poziom deklarowanego zainteresowania usługami społecznymi.

87% badanych deklarowało chęć korzystania z usług społecznych.

Jednocześnie badanie wskazywało na gotowość części mieszkańców do korzystania również z usług odpłatnych, jeżeli ich odpłatność byłaby uzasadniona charakterem usługi.

Wyniki te wskazują na potrzebę zróżnicowania modeli finansowania usług, z uwzględnieniem ich charakteru, grupy odbiorców oraz podstawy prawnej.

Odpłatność nie może jednak stanowić bariery wykluczającej mieszkańców z dostępu do usług, jeżeli przepisy lub charakter usługi wymagają zapewnienia szczególnych zasad dostępności.

7. Potencjał społeczny i Organizowanie Społeczności Lokalnej.

1) Diagnoza wskazała na znaczenie rozwijania aktywności społecznej, miejsc spotkań i działań integracyjnych.

Wśród kierunków rozwoju wskazano m.in.:

a) tworzenie miejsc aktywności mieszkańców;
b) rozwijanie lokalnych partnerstw;
c) wspieranie lokalnych liderów;
d) rozwijanie wolontariatu;
e) aktywizowanie mieszkańców;
f) tworzenie warunków do inicjatyw oddolnych;
g) rozwijanie współpracy międzysektorowej.

2) Wnioski te stanowią bezpośrednie uzasadnienie dla przyjęcia w niniejszym Programie Organizowania Społeczności Lokalnej jako jednego z podstawowych sposobów działania CUS.

Organizowanie Społeczności Lokalnej jest rozumiane jako proces wzmacniania mieszkańców, ich sprawczości, relacji i zdolności do wspólnego rozwiązywania problemów, a nie wyłącznie jako pojedyncze działanie lub usługa.

8. Diagnoza jako punkt wyjścia, a nie dokument zamknięty.

1) Diagnoza z 2023 roku stanowi ważny punkt odniesienia dla niniejszego Programu, jednak okres jego realizacji obejmuje lata 2027–2030.

Z tego względu CUS będzie prowadził ciągłe rozpoznawanie potrzeb i potencjału społeczności lokalnej, wykorzystując w szczególności:

a) analizę danych dotyczących korzystania z usług;
b) informacje przekazywane przez mieszkańców;
c) konsultacje i badania społeczne;
d) informacje od pracowników CUS;
e) analizę zapotrzebowania na poszczególne usługi;
f) analizę dostępności usług w różnych częściach Gminy;
g) wyniki ewaluacji;
h) dane dotyczące grup wymagających wsparcia;
i) informacje od partnerów lokalnych;
j) obserwację zmian demograficznych i społecznych;
k) doświadczenia wynikające z realizacji dotychczasowych PUS;
l) wyniki realizacji PUS senioralnego 2025–2030.

Diagnoza z 2023 roku stanowi fundament Programu, natomiast bieżące rozpoznawanie potrzeb stanowi mechanizm jego dalszego rozwoju.

9.Przełożenie diagnozy na Program Usług Społecznych na lata 2027–2030.

Wniosek z diagnozy	Odpowiedź w PUS 2027–2030
potrzeba większego dostępu do ochrony zdrowia – 68%	usługi fizjoterapeutyczne i działania wspierające zdrowie

terapia i pomoc psychologiczna/psychiatryczna – 39%	wsparcie psychologiczne, psychiatryczne i psychoedukacja
mobilny fizjoterapeuta – 41%	możliwość realizacji usług fizjoterapeutycznych, również w miejscu zamieszkania
potrzeba aktywności społecznej – 33%	OSL, aktywność mieszkańców, wolontariat
potrzeba integracji – 32%	działania integracyjne i międzypokoleniowe
potrzeba miejsc spędzania czasu – 71%	rozwój lokalnych miejsc realizacji usług i działań społecznych
potrzeby rodzin z dziećmi	usługi wsparcia rodziny
potrzeby osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin	usługi w ramach PUS oraz komplementarne programy zewnętrzne
potrzeby seniorów	niniejszy PUS + odrębny PUS senioralny 2025–2030
niski poziom wiedzy o ofercie	rozwój komunikacji i informacji o usługach
bariera mobilności – 23%	rozwój usług blisko mieszkańca i w różnych lokalizacjach
potrzeba rozwoju potencjału lokalnego	współpraca międzysektorowa i rozwój rynku usług społecznych
potrzeba aktywizacji mieszkańców	OSL, wolontariat, inicjatywy oddolne

§ 5. Charakterystyka i przewidywana liczba osób objętych Programem

1.Program kierowany jest do mieszkańców Gminy Dopiewo, którzy spełniają warunki korzystania z poszczególnych usług.

Uwzględniając dotychczasową skalę korzystania z usług CUS, wyniki diagnozy potrzeb, rozwój oferty oraz okres realizacji Programu, przyjmuje się, że w okresie 2027–2030 z usług objętych niniejszym Programem skorzysta **nie mniej niż 1 000 osób**.

Wskaźnik ten dotyczy osób korzystających z usług objętych niniejszym Programem i nie obejmuje automatycznie osób korzystających wyłącznie z usług realizowanych na podstawie odrębnego Programu Usług Społecznych w Gminie Dopiewo w zakresie aktywizacji i integracji Seniorów na lata 2025-2030 lub innych odrębnych programów.

Liczba osób korzystających z poszczególnych usług może być różna i będzie monitorowana corocznie.

Liczba osób korzystających z PUS senioralnego jest monitorowana odrębnie.

2.Obowiązujący Program Usług Społecznych w Gminie Dopiewo w zakresie aktywizacji i integracji Seniorów na lata 2025–2030 zakłada objęcie usługami **minimum 100 osób** w całym okresie jego realizacji.

W przypadku korzystania przez tę samą osobę z usług niniejszego Programu oraz PUS w zakresie aktywizacji i integracji seniorów dane są ujmowane w monitoringu właściwym dla poszczególnych programów.

Nie oznacza to automatycznego sumowania liczby osób jako liczby unikalnych mieszkańców całego lokalnego systemu usług.

§ 6. Określenie usług społecznych oferowanych w Programie

1.Usługi społeczne określone w niniejszym Programie odpowiadają na potrzeby i wyzwania wynikające ze wspominanej już Diagnozy.

1) Program realizowany będzie na rzecz wszystkich mieszkańców Gminy Dopiewo, a głównym organizatorem usług będzie Centrum Usług Społecznych w Dopiewie, do którego zadań w tym aspekcie należeć będą w szczególności:

a) opracowanie wszelkich niezbędnych dokumentów służących realizacji założeń Programu

b) koordynacja, ewaluacja, monitoring świadczonych usług

c) rozwój współpracy międzysektorowej

2. Katalog usług społecznych określonych w Programie przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Nazwa usługi	Opis usługi	Odbiorcy
1.	**Usługi opiekuńcze**	W ramach Programu przewiduje się realizację usług opiekuńczych dla osób, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy w	Mieszkańcy Gminy Dopiewo, którzy z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy w codziennym funkcjonowaniu

		codziennym funkcjonowaniu. Usługi mogą obejmować w szczególności: - pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych; - pomoc w czynnościach dn codziennego; - pomoc w utrzymaniu higieny; - pomoc w kontaktach ze środowiskiem; - inne czynności wynikające indywidualnej sytuacji osob korzystającej z usług. Zakres, okres i miejsce świadczenia usług ustala się zgodnie z obowiązującymi przepisami. Odpłatność za usługi opiekuńcze ustalana jest zgodnie z odrębną uchwałą Rady Gminy Dopiewo regulującą szczegółowe warunki przyznawania, odpłatności, zwolnień i trybu pobierania opłat. Niniejszy Program nie zastępuje tej uchwały.	
2.	**Usługi wsparcia psychologicznego**	Program przewiduje możliwość korzystania z konsultacji i wsparcia psychologicznego. Usługi mogą być kierowane w szczególności do: -osób dorosłych;	Mieszkańcy Gminy Dopiewo znajdujący się w sytuacjach kryzysowych, osoby doświadczające trudności życiowych

		- rodzin; -rodziców; - opiekunów; -osób znajdujących się w sytuacjach kryzysowych; - osób doświadczających trudności emocjonalnych i społecznych. Forma realizacji może obejmować konsultacje indywidualne, krótkoterminowe wsparcie, działania psychoedukacyjne oraz inne formy zgodne z zakresem usługi.	
3.	**Usługi wsparcia psychiatrycznego i psychoedukacyjnego**	Program przewiduje możliwość korzystania ze specjalistycznego wsparcia psychiatrycznego oraz działań psychoedukacyjnych. Usługi mogą obejmować również: -grupy psychoedukacyjne; - grupy wsparcia; - działania edukacyjne dla rodzin i opiekunów; - działania z zakresu profilaktyki zdrowia psychicznego; - wsparcie osób doświadczających kryzysów psychicznych; - działania zwiększające kompetencje mieszkańców zakresie dbania o zdrowie psychiczne.	Mieszkańcy Gminy Dopiewo w szczególności: osoby doświadczające trudności życiowych wynikających m.in. z kryzysów psychicznych, przemocy domowej, uzależnienia, długotrwałej choroby, niepełnosprawności, osoby potrzebujące wsparcia emocjonalnego, rodzice/ opiekunowie faktyczni sprawujący opiekę nad osobą z niepełnosprawnością lub osobą niesamodzielną lub dziećmi ze szczególnymi potrzebami rozwojowymi, osoby dorosłe, doświadczające kryzysu psychicznego.

		Usługi realizowane są przez osoby posiadające kwalifikacje wymagane przepisami prawa.	
4.	**Usługi fizjoterapeutyczne i wspierające sprawność**	Program przewiduje możliwość realizacji usług fizjoterapeutycznych oraz działań wspierających utrzymanie sprawności mieszkańców. Usługi mogą być realizowane w formie: - konsultacji; - fizjoterapii; - działań wspierających aktywność; - edukacji zdrowotnej; - działań prowadzonych w miejscu zamieszkania, jeżel przewiduje to organizacja danej usługi. Szczegółowa forma i zakres usługi mogą być dostosowywane do indywidualnych potrzeb mieszkańców.	Mieszkańcy Gminy Dopiewo w szczególności osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, osoby starsze z ograniczoną sprawnością, osoby z niepełnosprawnością, osoby kwalifikujące się do profilaktyki lub rehabilitacji zdrowotnej ze względu na stan zdrowia lub wiek
5.	**Wsparcie rodziny**	Program przewiduje rozwijanie usług wspierających rodziny, rodziców i dzieci. W szczególności możliwe jest prowadzenie: - konsultacji rodzinnych; - konsultacji dla rodziców; - zajęć rozwijających kompetencje wychowawcze - zajęć wspierających rozwó emocjonalny dzieci;	Mieszkańcy Gminy Dopiewo, w szczególności: rodziny, które maja trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów

		- działań edukacyjnych; - grup wsparcia; - działań profilaktycznych; - działań wzmacniających relacje rodzinne.	
6.	**Grupy wsparcia, psychoedukacja i działania rozwojowe**	W ramach Programu możliwe jest tworzenie i rozwijanie grup: - wsparcia; - psychoedukacyjnych; - edukacyjnych; - rozwojowych; - samopomocowych. Tematyka grup może być każdorazowo dostosowywana do wyników diagnozy potrzeb	Mieszkańcy Gminy Dopiewo w szczególności: Osoby doświadczające trudności życiowych wynikających m.in. z kryzysów psychicznych, przemocy domowej, uzależnienia, długotrwałej choroby, niepełnosprawności,
7.	**Działania na rzecz dobrostanu i aktywnego życia**	Program umożliwia rozwijanie działań wspierających dobrostan mieszkańców, w szczególności poprzez: - edukację zdrowotną; - działania profilaktyczne; - aktywność fizyczną; - rozwój kompetencji; - przeciwdziałanie izolacji; - wzmacnianie relacji społecznych; - działania wspierające równowagę między życiem rodzinnym, społecznym i zawodowym.	Mieszkańcy Gminy Dopiewo potrzebujący wsparcia w zakresie dobrostanu i rozwijania aktywności życiowej

2. Usługi realizowane na podstawie odrębnego PUS:

1) Program Usług Społecznych w Gminie Dopiewo w zakresie aktywizacji i integracji Seniorów na lata 2025–2030, przyjęty Uchwałą Nr XII/139/25 Rady Gminy Dopiewo z dnia 31 marca 2025 r. Program ten pozostaje odrębnym programem usług społecznych i obowiązuje do 31 grudnia 2030 r.

2) Program Usług Społecznych w zakresie aktywizacji i integracji Seniorów na lata 2025–2030 przewiduje objęcie usługami minimum 100 osób w całym okresie jego realizacji.

W ramach programu określono w szczególności:

a) specjalistyczną usługę aktywizacji społecznej realizowaną stacjonarnie w formule Klubu Seniora;

b) specjalistyczną usługę aktywizacji społecznej realizowaną w formie Mobilnych Klubów Seniora;

c) działania wspierające z zakresu Organizowania Społeczności Lokalnej.

3) Relacja obu programów

Niniejszy Program oraz PUS senioralny:

a) funkcjonują równolegle;

b) są elementami jednego lokalnego systemu usług społecznych;

c) odpowiadają na różne, choć częściowo uzupełniające się potrzeby mieszkańców;

d) zachowują odrębność prawną;

e) nie powodują podwójnego kwalifikowania tej samej usługi do dwóch programów;

f) umożliwiają mieszkańcom korzystanie z różnych form wsparcia zgodnie z warunkami określonymi w poszczególnych programach.

4) Niniejszy Program może obejmować usługi dostępne również dla osób starszych, jeżeli są one skierowane do szerszej grupy mieszkańców i nie stanowią powtórzenia usług określonych w PUS senioralnym.

W szczególności usługi zdrowotne, psychologiczne, psychiatryczne, fizjoterapeutyczne, rodzinne czy grupy wsparcia mogą być dostępne dla seniorów na zasadach określonych w niniejszym Programie.

Działania związane z aktywizacją i integracją seniorów pozostają natomiast w zakresie PUS 2025–2030 w odniesieniu do usług określonych w tym programie.

Rozwój polityki senioralnej Gminy Dopiewo może być realizowany poprzez oba programy, działania wspierające, programy zewnętrzne oraz inne instrumenty lokalnej polityki społecznej.

5) Program pozostaje komplementarny wobec usług realizowanych na podstawie innych programów i przepisów. Dotyczy to w szczególności:

a)usług opiekuńczych;

b) opieki wytchnieniowej;

c) asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością;

d) programów rządowych;

e) programów regionalnych;

f) projektów finansowanych ze środków europejskich;

g) innych usług realizowanych na podstawie odrębnych regulacji;

3. Usługi społeczne przyjęte w Programie świadczone będą zgodnie ze standardami usług społecznych wprowadzonych Zarządzeniem Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Dopiewie.

4. Usługi społeczne będą uzupełniane działaniami wspierającymi w zakresie organizowania i pobudzania aktywności społeczności lokalnej.

Organizowanie Społeczności Lokalnej stanowi jeden z podstawowych sposobów działania CUS.

1) Organizowanie Społeczności Lokalnej nie jest traktowane wyłącznie jako pojedyncza usługa, lecz jako sposób pracy na rzecz rozwoju wspólnoty. Działania mogą obejmować:

a) diagnozowanie potencjału społeczności;

b) animowanie mieszkańców;

c) inicjowanie działań oddolnych;

d) wspieranie grup mieszkańców;

e) rozwijanie wolontariatu;

f) tworzenie partnerstw lokalnych;

g) działania integracyjne;

h) wspieranie inicjatyw mieszkańców;

i) wzmacnianie aktywności obywatelskiej;

j) działania międzypokoleniowe.

2) CUS będzie rozwijał system wspierania aktywności mieszkańców poprzez:

a) wolontariat;

b) inicjatywy oddolne;

c) grupy mieszkańców;

d) działania międzypokoleniowe;

e) lokalne partnerstwa;

f) działania samopomocowe.

3) W szczególności rozwijane będą rozwiązania umożliwiające mieszkańcom przechodzenie z roli odbiorcy wsparcia do roli aktywnego uczestnika życia społecznego.

5. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

1) Współpraca z organizacjami pozarządowymi stanowi istotny element realizacji Programu.

CUS może współpracować z organizacjami pozarządowymi w szczególności poprzez:

a) zlecanie realizacji usług;

b) partnerstwa;

c) wspólne projekty;

d) działania animacyjne;

e) konsultacje i wymianę wiedzy;

f) wspieranie inicjatyw lokalnych.

2) Na dzień przyjęcia Programu Gmina Dopiewo nie posiada formalnie wyodrębnionego Centrum Organizacji Pozarządowych.

Program nie przesądza o utworzeniu takiej jednostki.

W przypadku zidentyfikowania takiej potrzeby oraz zapewnienia odpowiednich zasobów Gmina może w przyszłości utworzyć mechanizm wsparcia organizacji pozarządowych, w tym Centrum Organizacji Pozarządowych lub inną formę organizacyjną.

Lokalny system usług społecznych Gminy Dopiewo tworzą wzajemnie uzupełniające się programy, usługi i działania.

§ 7. Warunki i tryb kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w Programie oraz sposób dokumentowania spełniania warunków do zakwalifikowania do korzystania z usług społecznych

1. Zakwalifikowanie do korzystania z usług społecznych określonych w Programie:

1) odbywa się na podstawie złożonego wniosku (konieczne jest spełnienie określonych w Programie warunków do korzystania z danej usługi)

2) następuje w oparciu o warunki i w trybie wynikającym z Programu i wewnętrznych Regulaminów korzystania z usług wprowadzonych przez CUS i nie wymaga wydania decyzji administracyjnej,

3) następuje z uwzględnieniem ograniczeń i limitów wynikających z wielkości środków finansowych przewidzianych na realizację Programu,

4) może zostać poprzedzone przeprowadzeniem rozeznania potrzeb przez koordynatora indywidualnych planów usług społecznych,

5) może zostać poprzedzone koniecznością złożenia dodatkowych dokumentów potwierdzających sytuację m.in. życiową, rodzinną, zdrowotną, okazaniem dowodu wpłaty za usługę wcześniej zrealizowaną- jeżeli była odpłatna.

2. Odmowa zakwalifikowania do korzystania z usług społecznych następuje w drodze decyzji administracyjnej w trybie określonym w Kodeksie postępowania administracyjnego.

3. Warunkiem podstawowym zakwalifikowania do skorzystania z usługi społecznej będzie miejsce zamieszkania na terenie Gminy Dopiewo.

1) Warunki korzystania z poszczególnych usług wynikają:

a) z niniejszego Programu;

b) z przepisów prawa;

c) z regulacji dotyczących konkretnych programów;

d) z warunków określonych dla poszczególnych usług.

2) W przypadku usług powszechnych podstawowym kryterium jest spełnienie warunków wskazanych dla danej usługi.

W przypadku usług wymagających dodatkowych kryteriów stosuje się właściwe przepisy i procedury.

Szczegółowy sposób organizacji naboru może być określany w dokumentacji operacyjnej, o ile nie zmienia ona warunków określonych w Programie.

4.Zasady realizacji programu

1) Realizacja Programu odbywa się z uwzględnieniem następujących zasad:

a) powszechności- usługi są kierowane do osób spełniających warunki określone dla danej usługi, z poszanowaniem zasady możliwie szerokiego dostępu.
b) podmiotowości- mieszkaniec jest podmiotem systemu usług, a nie wyłącznie odbiorcą świadczenia.
c) kompleksowości- usługi powinny odpowiadać na potrzeby mieszkańców w sposób możliwie kompleksowy, z uwzględnieniem różnych faz życia i sytuacji rodzinnych.
d) jakości**-** usługi są realizowane zgodnie z wymaganiami prawa oraz standardami jakości określanymi przez CUS, jeżeli przepisy odrębne nie regulują tych kwestii.
e) współpracy- CUS współpracuje z jednostkami organizacyjnymi Gminy, instytucjami publicznymi, organizacjami społecznymi, podmiotami leczniczymi, osobami fizycznymi i prawnymi oraz innymi partnerami.
f) pomocniczości- system usług powinien wykorzystywać istniejący potencjał lokalny i wzmacniać aktywność mieszkańców.
g) wzmacniania więzi społecznych- usługi powinny, tam gdzie jest to możliwe, wzmacniać relacje, integrację i rozwój wspólnoty lokalnej.
h) elastyczności- sposób realizacji usług może być dostosowywany do zmieniających się potrzeb, możliwości organizacyjnych i finansowych.

5. Indywidualne planowanie usług i rola Koordynatora Indywidualnych Planów Usług Społecznych (KIPUS)

1) KIPUS jest jednym z narzędzi wspierających dostęp mieszkańca do usług.

2) nie wszystkie usługi objęte Programem wymagają koordynacji przez KIPUS.

3) sposób kwalifikowania i kierowania do usługi jest zależny od charakteru konkretnej usługi oraz przepisów regulujących jej realizację.

4) w przypadku usług wymagających indywidualnego planowania możliwe jest wykorzystanie Indywidualnego Planu Usług Społecznych.

§ 8. Wysokość opłat za usługi społeczne

1.Usługi realizowane w ramach Programu mogą być:

1) bezpłatne;

2) częściowo odpłatne;

3) odpłatne

jeżeli przewidują to przepisy prawa, uchwały Rady Gminy lub zasady określone w Programie.

2. W przypadku usług opiekuńczych wysokość odpłatności wynika z odrębnej uchwały Rady Gminy Dopiewo.

3. W przypadku usług realizowanych na podstawie odrębnych programów stosuje się zasady odpłatności właściwe dla danego programu.

§ 9. Dane osobowe niezbędne do kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych

1.Dokumentowanie prawa do korzystania z usług odbywa się w zakresie niezbędnym do potwierdzenia spełnienia warunków korzystania z danej usługi.

1) Zakres danych osobowych ogranicza się do danych niezbędnych do:

a) kwalifikowania;

b) organizacji usługi;

c) zapewnienia bezpieczeństwa;

d) monitorowania;

e) rozliczania;

f) realizacji obowiązków wynikających z przepisów prawa;

2) Przetwarzanie danych odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych.

Zgodnie z art. 50ust. 1. ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych Centrum przetwarza określone w Programie dane osobowe, w tym dane osobowe, o których mowa w art. 9 ust. 1 i art. 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie

ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych):

a) wnioskodawców

b) osób korzystających z usług społecznych określonych w programie usług społecznych oraz członków ich rodzin – w zakresie niezbędnym do realizacji zadań centrum wynikających z ustawy.

3) W dokumentacji CUS będą gromadzone i przetwarzane dane osobowe niezbędne do kwalifikowania osób do korzystania z usług społecznych. Podstawowy zakres danych obejmuje:

a) imię i nazwisko
b) adres zamieszkania
c) PESEL
d) nr telefonu/adres e-mail
e) dane opiekuna prawnego/osoby do kontaktu (imię, nazwisko, nr telefonu/adres e-mail)
f) dodatkowy zakres danych wynikających z realizacji usługi obejmuje stan zdrowia/niepełnosprawność.

2. Warunkiem korzystania z usług społecznych jest podpisanie oświadczenia z zakresu przetwarzania danych osobowych wynikającego z art. 9 ust. 1 i art. 10 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), uwzględniającego obowiązek informacyjny realizowany w związku z art. 13 i art. 14 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiegoi Rady (UE) 2016/679.

§ 10. Organizacja Programu w tym etapy jego realizacji

1.Realizatorem Programu jest Centrum Usług Społecznych w Dopiewie.

1) Usługi mogą być realizowane:

a) bezpośrednio przez CUS;

b) przez inne jednostki organizacyjne Gminy;

c) przez organizacje pozarządowe;

d) przez podmioty lecznicze;

e) przez osoby fizyczne i prawne jako wykonawców wyłonionych zgodnie z obowiązującymi przepisami.

2) Miejscem realizacji usług mogą być:

a) siedziba CUS przy ul. Konarzewskiej 12;

b) Dworzec Dopiewo przy ul. Dworcowej 1;

c) Dworzec Palędzie ul. Kolejowej 1;

d) inne miejsca na terenie Gminy Dopiewo;

e) miejsce zamieszkania mieszkańca, jeżeli charakter usługi tego wymaga;

f) miejsca wskazane przez wykonawcę lub partnera, jeżeli jest to uzasadnione organizacyjnie.

3) Zmiana lokalizacji nie wymaga zmiany Programu, jeżeli nie powoduje zmiany zakresu usługi określonej w Programie.

3. Etapy realizacji Programu

Etap	Działanie	Termin realizacji
I	Podjęcie Uchwały Rady Gminy Dopiewo o przyjęciu i realizacji Programu Usług Społecznych Gminy Dopiewo na okres od 1 stycznia 2027 r. do 31 grudnia 2030 r.	listopad 2026r.

II	Koordynowanie realizacji działań związanych z wdrożeniem Programu Usług Społecznych, w tym: przygotowanie dokumentacji związanej ze zleceniem usług społecznych, realizacja usług społecznych	marzec 2027 - grudzień 2030
III	Monitorowanie realizacji Programu Usług Społecznych	- na koniec IV kwartału 2027r. - na koniec IV kwartału 2028r. - na koniec IV kwartału 2029r. - na koniec IV kwartału 2030r.
IV	Przygotowanie informacji o realizacji Programu Usług Społecznych	Najpóźniej w terminie 4 miesięcy od dnia zakończenia realizacji usług- zgodnie z art.6 ustawy z dnia 19 lipca 2019r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych

4.Działania pilotażowe

1) CUS może prowadzić działania pilotażowe służące sprawdzeniu nowych metod realizacji usług. Działania pilotażowe mogą być realizowane w szczególności w odpowiedzi na:

a) wyniki diagnozy;

b) sygnały mieszkańców;

c) zmiany demograficzne;

d) zmiany legislacyjne;

e) możliwości finansowania zewnętrznego;

f) potrzeby określonych grup mieszkańców;

Wyniki pilotażu mogą stanowić podstawę do dalszego rozwoju usługi;

5. Współpraca międzysektorowa

1) Realizacja Programu wymaga współpracy:

a) CUS;

b) jednostek organizacyjnych Gminy Dopiewo;

c) placówek oświatowych;

d) podmiotów leczniczych;

e) organizacji pozarządowych;

f) instytucji kultury;

g) podmiotów sportowych;

h) lokalnych przedsiębiorców;

i) grup mieszkańców;

j) wolontariuszy;

k) innych podmiotów działających lokalnie;

2) CUS pełni funkcję integrującą i koordynującą lokalny system usług, nie zastępując kompetencji innych instytucji.

6. Dostępność usług

1) Realizacja Programu uwzględnia zasady dostępności architektonicznej, cyfrowej i komunikacyjno-informacyjnej, z uwzględnieniem obowiązujących przepisów.

2) Rozwijane będą rozwiązania zwiększające dostępność usług w różnych częściach Gminy.

3) Szczególne znaczenie ma rozwój usług poza siedzibą główną CUS oraz wykorzystywanie istniejących lokalnych miejsc aktywności mieszkańców.

7. Informowanie mieszkańców

1) CUS zapewnia mieszkańcom dostęp do informacji o:

a) usługach;

b) zasadach korzystania;

c) miejscach realizacji;

d) terminach;

e) warunkach kwalifikowania;

f) odpłatności;

g) sposobie zgłaszania potrzeb.

2) Informacja będzie prowadzona z wykorzystaniem dostępnych kanałów komunikacji, w tym:

a) strony internetowej CUS

b) strony internetowej UG;

c) BIP CUS;

d) mediów społecznościowych;

e) materiałów informacyjnych;

f) działań bezpośrednich;

g) współpracy z lokalnymi instytucjami.

§ 11. Sposób monitorowania i oceny Programu oraz mierniki efektywności jego realizacji

1.Efektywność realizacji Programu Usług Społecznych będzie monitorowana z wykorzystaniem mierników ilościowych i jakościowych. Pozwolą one ocenić zarówno zakres realizowanych usług, jak i ich jakość, dostępność oraz stopień dostosowania do potrzeb mieszkańców. Monitoring obejmie również ocenę współpracy pomiędzy Centrum Usług Społecznych jako realizatorem a podmiotami wykonującymi usługi społeczne.

1)Mierniki ilościowe:

a) liczba osób i rodzin korzystających z usług społecznych;

b) liczba zrealizowanych usług oraz godzin ich świadczenia;

c) liczba przeprowadzonych konsultacji specjalistycznych oraz uczestników grup wsparcia i działań psychoedukacyjnych;

d) liczba osób objętych usługami opiekuńczymi;

e) liczba zrealizowanych działań z zakresu organizowania społeczności lokalnej (OSL) oraz inicjatyw mieszkańców wspartych przez CUS;

f) liczba wolontariuszy zaangażowanych w realizację Programu oraz liczba podmiotów współpracujących przy jego realizacji;

g) liczba usług społecznych dostępnych w poszczególnych częściach Gminy;

2) Mierniki jakościowe:

a) poziom satysfakcji mieszkańców z jakości i dostępności świadczonych usług;

b) ocena przydatności usług społecznych oraz ich adekwatności do potrzeb mieszkańców;

c) ocena wpływu usług na sytuację i samodzielność osób korzystających ze wsparcia, w zakresie adekwatnym do rodzaju usługi;

d) ocena współpracy pomiędzy CUS a podmiotami realizującymi usługi społeczne;

e) ocena organizacji i warunków realizacji usług przez ich wykonawców;

f) liczba usprawnień wprowadzonych w odpowiedzi na potrzeby mieszkańców oraz uwagi i propozycje realizatorów usług.

2. Efekty realizacji Programu będą monitorowane na podstawie danych dotyczących realizacji usług, sprawozdań, ankiet i opinii mieszkańców oraz wykonawców a także analizy zgłoszeń i uwag. Wyniki monitorowania będą wykorzystywane do oceny realizacji Programu, identyfikowania obszarów wymagających poprawy oraz planowania dalszego rozwoju usług społecznych na terenie Gminy.

Tabela. Mierniki efektywności realizacji Programu

Rodzaj miernika	Miernik	Sposób pomiaru
Ilościowy	Liczba mieszkańców korzystających z usług społecznych	Ewidencja odbiorców usług
Ilościowy	Liczba zrealizowanych usług społecznych oraz godzin ich świadczenia	Dokumentacja realizacji usług i sprawozdania realizatorów
Ilościowy	Liczba uczestników działań grupowych, konsultacji, grup wsparcia i działań psychoedukacyjnych	Ewidencja uczestników i udzielonego wsparcia
Ilościowy	Liczba działań z zakresu organizowania społeczności lokalnej oraz inicjatyw mieszkańców wspartych przez CUS	Dokumentacja działań i inicjatyw

Rodzaj miernika	Miernik	Sposób pomiaru
Ilościowy	Liczba wolontariuszy zaangażowanych w realizację Programu oraz liczba podmiotów współpracujących przy jego realizacji	Ewidencja wolontariuszy i dokumentacja współpracy
Ilościowy	Liczba usprawnień wprowadzonych w odpowiedzi na potrzeby mieszkańców oraz uwagi i propozycje realizatorów usług	Analiza zgłoszonych uwag i dokumentacja wprowadzonych zmian
Jakościowy	Poziom satysfakcji mieszkańców z jakości i dostępności usług społecznych	Ankiety i opinie odbiorców usług
Jakościowy	Ocena przydatności usług i ich adekwatności do potrzeb mieszkańców	Ankiety, opinie mieszkańców i analiza zgłaszanych potrzeb
Jakościowy	Ocena efektów korzystania z usług społecznych, w szczególności w zakresie poprawy sytuacji życiowej, samodzielności lub integracji społecznej, odpowiednio do rodzaju usługi	Opinie odbiorców i analiza dostępnych informacji o efektach wsparcia
Jakościowy	Ocena współpracy pomiędzy CUS a podmiotami wykonującymi usługi społeczne	Ankiety lub konsultacje z realizatorami
Jakościowy	Ocena organizacji i warunków realizacji usług przez ich wykonawców	Ankiety i opinie podmiotów świadczących usługi

3. Wyniki monitorowania efektów będą analizowane okresowo, w szczególności na potrzeby rocznej oceny realizacji Programu. Zebrane informacje posłużą do oceny zakresu i jakości świadczonych usług, identyfikowania potrzeb mieszkańców oraz planowania działań służących dalszemu rozwojowi i doskonaleniu oferty usług społecznych.

Mierniki efektywności mają charakter przekrojowy i odnoszą się do całości usług społecznych realizowanych w ramach Programu, niezależnie od ich rodzaju, źródła finansowania oraz programu, w ramach którego są świadczone. Szczegółowe dane dotyczące poszczególnych usług i programów będą gromadzone zgodnie z

obowiązującymi wymogami sprawozdawczymi. Wyniki monitorowania będą wykorzystywane do oceny realizacji Programu oraz planowania dalszego rozwoju oferty usług społecznych. Mierniki mogą być uszczegóławiane w ramach rocznych planów realizacji Programu.

4.Oczekiwane efekty:

1) Realizacja Programu powinna przyczynić się do:

a) zwiększenia dostępności usług;

b) wcześniejszego reagowania na potrzeby mieszkańców;

c) zwiększenia dostępności wsparcia psychologicznego i zdrowotnego;

d) wzmocnienia rodzin;

e) zwiększenia samodzielności mieszkańców;

f) ograniczenia izolacji społecznej;

g) wzmacniania aktywności mieszkańców;

h) rozwoju wolontariatu;

i) rozwoju współpracy międzysektorowej;

j) zwiększenia wykorzystania lokalnego potencjału;;

k) rozwoju Organizowania Społeczności Lokalnej

l) wzmacniania więzi społecznych;

ł) rozwoju lokalnej polityki społecznej;

5. Powiązanie z innymi dokumentami strategicznymi.

1) Program jest realizowany z uwzględnieniem:

a) Strategii Rozwoju Gminy Dopiewo;
b) strategii i programów dotyczących polityki społecznej;
c) programów profilaktycznych;
d) programów dotyczących rodziny;
e) programów dotyczących osób starszych;
f) programów dotyczących osób z niepełnosprawnościami;
g) programów współpracy z organizacjami pozarządowymi;

h) innych dokumentów strategicznych i programowych Gminy;

5.Aktualizacja programu.

1) Program podlega bieżącej analizie w zakresie:

a) aktualności diagnozy;

b) wykorzystania usług;

c) zmieniających się potrzeb mieszkańców;

d) dostępnych źródeł finansowania;

e) zmian prawnych;

f) jakości realizacji usług;

2) W przypadku istotnej zmiany warunków realizacji Programu możliwe jest jego zmodyfikowanie w trybie właściwym dla uchwalenia programu usług społecznych.

§ 12. Budżet programu oraz źródła jego finansowania

1.Realizacja Programu finansowana będzie w szczególności z:

1) budżetu Gminy Dopiewo;

2) środków CUS;

3) dotacji celowych;

4) środków administracji rządowej;

5) środków funduszy europejskich;

6) programów krajowych i regionalnych;

7) środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, jeżeli są dostępne i możliwe do wykorzystania;

8) innych źródeł finansowania.

2. Wysokość środków przeznaczonych na realizację poszczególnych usług będzie zależała od możliwości finansowych Gminy oraz dostępności środków zewnętrznych.

3. Program nie stanowi samodzielnego zobowiązania do finansowania każdej usługi w określonej wysokości przez cały okres jego obowiązywania.

Postanowienia końcowe

1. Program obowiązuje w okresie od **1 stycznia 2027 r. do 31 grudnia 2030 r.**
2. Realizatorem Programu jest Centrum Usług Społecznych w Dopiewie.
3. Szczegółowy sposób realizacji poszczególnych usług może być określany w dokumentach operacyjnych, standardach usług, regulaminach oraz rocznych planach realizacji Programu, o ile dokumenty te pozostają zgodne z niniejszym Programem i obowiązującymi przepisami prawa.
4. Zmiana organizacyjna, lokalizacyjna, technologiczna lub partnerska dotycząca sposobu realizacji usługi nie wymaga zmiany Programu, jeżeli nie prowadzi do zmiany usługi określonej w Programie ani innych elementów wymaganych ustawą.
5. Wprowadzenie nowej usługi społecznej nie wchodzącej w zakres niniejszego Programu wymaga odpowiedniego rozszerzenia Programu albo przyjęcia odrębnego programu usług społecznych.
6. Program jest udostępniany mieszkańcom w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Dopiewo oraz Centrum Usług Społecznych.